

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 2 februari 2012

MEDITATIE

Deze ontvangt de zondaars

Daar komen ze... tollenaars en zondaars. Slechte mensen, snode zondaars, onheiligen, onrechtvaardigen, verachten, onedelen, het uitschot van de maatschappij. Zij naderen tot de Heere Jezus om Hem te horen.

Om door Hem ontvangen te worden. Om met Hem te eten. Om met Hem gemeenschap te oefenen. Om Zijn gunst en liefde te proeven en te smaken. Om aan Zijn gezegende voeten te mogen ervaren: Al wat Mij de Vader geeft, zal tot Mij komen, en die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen (Joh. 6 vers 37). Zo komt er nog een volk, door Hem Zelf getrokken, inwendig geroepen, zaligmakend bearbeid door Zijn lieve Geest, aan Zijn voeten terecht. Met smeking en geweent. Omdat Hij ze roept, lokt en trekt en nodigt... in Zijn onbevattelijke, eenzijdige zondaarsliefde van eeuwigheid. Dáárom komen ze... Dáárom wordt er een volk zalig. Omdat God het wil. Ik wil en zij zullen...

De wereld verstaat dit niet. En voor de godsdienstige, eigengerechtigde Farizeeën en schriftgeleerden is het

Deze ontvangt de zondaars en eet met hen.

Lukas 15:2b

een grote ergernis, een steen des aanstoots. Met een boos, door de duivel vervuld hart murmureren zij. Vol verachting klinkt het uit hun mond: Deze (zij willen niet eens Zijn Naam noemen) ontvangt de zondaars en eet met hen. Zie je nou wet wat voor één die Jezus van Nazareth is? En dat noemt Zich nou Gods Zoon? Nee, dat kan niet. Onmogelijk. Dan zou Hij Zich wel met hen bemoeien en niet met dat verachte volk.

O lezer, wat is toch een mens... Het komt er wel uit wat er in ons aller hart van nature leeft. Haters van God en van onze naaste zijn we geworden door Adams diepe val. Ook in onze godsdienst, eigengerechtigheid, degeelijkheid, rechtzinnigheid en verblinde dwaasheid en hoogmoed zijn we van onszelf niet anders dan briesende vijanden van God en van Christus.

Toch spreken deze Farizeeën en schriftgeleerden onwetend een kostelijke, lieflijke en troostvolle waarheid, die niet spottend, maar in verootmoediging, heilige verwondering en aanbidding gestameld wordt door de Kerk des Heeren. Verwondering over Wie Deze wil zijn voor zondaars. Want Deze ontvangt de zondaars en eet met hen.

De zondaars, dat zijn degenen die algemeen als zondaars bekend staan. Die in de zonden leven. Hoeren, tollenaars en zondaars, ze staan op één lijn met heidenen. Zij worden door Christus ontvangen. En daar begrijpen de Farizeeën en schriftgeleerden niets van. Maar daar begrijpen deze zondaars, deze albedervers, ook niets van. Want zij hebben zichzelf, bij het ontdekkende licht des Geestes, leren kennen als de grootste van de zondaren. Hun blinde zielsogen zijn geopend voor de majesteit en de heilichheid Gods. Zij gaan inleven wat het is gezondigd te hebben tegen een heilig, rechtvaardig en goeddoend God. De schuld drukt, het heilige recht Gods eist en de wet Gods vervloekt. En zo worden zij overtuigd van zonden, zaligmakend ontdekt aan schuld, zondaar te zijn en zondaar te blijven. Zo worden zij de grootste van de zondaars. Ze komen met een verbroken hart en een verslagen geest met de tollenaarsbede aan de voeten des Heeren, smekend om genade.

En daar wordt het voor hen zo'n onuitsprekelijk wonder dat ze niet worden weggedaan van voor Zijn heilig aangezicht. Dat zijn ze wel waard, dat hebben ze wel verdiend. De welverdiende straf, want God wil dat aan Zijn gerechtigheid genoeg geschiede, en daarom moet er betaald worden. En ze hebben niets om te betalen. Dan wordt het van hun kant onmogelijk om ooit nog tot Hem te naderen (vers 1). O, dat ogenblik zullen ze nooit vergeten, toen "Deze ontvangt..." aan hen werd geopenbaard. Nee, niet "Deze stoot weg, Deze verderft", maar "Deze ontvangt..." Deze, in Zijn dierbaarheid, in Zijn algenoegzaamheid en noodzakelijkheid. Deze,

Inhoud

90e jaargang

Nr. 18

- 1 Deze ontvangt de zondaars
- 2 Werken voor de kerk: de koster (1)
- 3 Een psalm, een lied: Psalm 13 (5)
- 4 De verzegeling met de Heilige Geest (3)
- 5 Even maar...
- 6 Vrouwen op de kansel
- 7 Middelharnis neemt nieuw kerkgebouw in gebruik
- 8 Boekennieuws
- 9 Kerknieuws
- 10 Berichten
- 11 Kerkdiensten

in Zijn gepastheid en gewilligheid om hen, de grootste van de zondaren, te ontvangen en met hen te eten. Geen leed zal het ooit uit hun geheugen wissen: "Deze ontvangt de zondaars en eet met hen."

Deze, dat is de van de Vader Verordeneerde, de Gezalfde, Gods geliefde Zoon. Gegeven van de Vader in de stilte van de eeuwigheid. Deze, Die Zichzelf als Borg heeft gesteld in de stille vrederaad. Die gekomen is in de volheid destijds, de mensen in alles gelijk wilde worden, uitgenomen de zonde. Deze, dat is de Zaligmaker van zondaren. Zijn Naam is Jezus. Want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden. Hij is niet gekomen om te roepen rechtvaardigen, maar zondaren tot bekering. Deze is de Zoon des mensen, Die gekomen is om te zoeken en zalig te maken dat verloren is. Deze ontvangt zondaars en eet met hen. Hij ontvangt zondaars, beladen met schuld, want Hij heeft voor hen betaald. Hij ontvangt Zijn zwarte bruidskerk om hen wit te wassen en te reinigen in Zijn dierbaar bloed. Deze ontvangt vloekwaardigen, want Hij heeft hun vloek gedragen. Deze ontvangt zondaren, bevend voor Gods recht, omdat Hij aan Gods recht volkomen heeft voldaan. Hij eet met ze. Hij heeft gemeenschap met hen. Hij spreekt tot hun ziel van genade, troost en vrede op een zeer lieflijke wijze. Hij wil ze voeden en laven die zonder Hem niet meer kunnen leven. Die leren hongeren en dorsten naar Zijn gerechtigheid. Zij zullen verzadigd worden. Hij schenkt ze sieraad voor as, vreugdeolie voor treurigheid en het gewaad des lofs voor hun benauwde geest. Hun weeklacht en geschrei verandert Hij in een blijde rei. O lezer, hebt u uzelf nog nooit als de zondaar leren kennen? O, wat erg. Dan bent u nog onbekeerd. Dan ziet u ook niets geen waarde in deze Christus. Smeeke toch om hartvernieuwende genade, opdat u Hem mag leren kennen. Dat is zo noodzakelijk voor een ieder van ons. Deze ontvangt de zondaars en eet met hen. Want alles buiten Hem is de dood, buiten Hem is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf.

Kinderen des Heeren, hoort u het...? Het is alleen: Déze... Waar zoekt u het zo dikwijls? Deze, Deze alléén. De zaligheid is in géén Ander... Er is geen zaliger plaats dan aan Zijn voeten. U moet alles leren verliezen om in Hem alles te mogen ontvangen. Wil Hij gaan verschijnen, moet alles van u verdwijnen. Om zo bij de voortduur

als een behoeftig volk in al uw noden, in uw ellende en pijn, gans hulpeloos tot Hem gevloeden, te ervaren dat Hij uw Redder zal zijn. Aan Zijn voeten is rust, vrede, zaligheid, het leven. En alles buiten Hem is en blijft: onrust, onvrede, rampzaligheid, de dood.

Welgelukzalig is het volk, hetwelk

het geklank kent. Zij mogen aan Zijn voeten in verwondering stamelen en eindigen in een drie-enig God: Hoedanig één is Deze? Deze ontvangt de zondaars en eet met hen.

Aagtekerke,

ds. D.W. Tuinier

WERKEN VOOR DE KERK

1

De koster

'Enerzijds heb je een heel vrij leven, maar anderzijds ben je ook erg gebonden. Je bent er altijd als eerste, maar gaat ook altijd als laatste weer weg. Een mooier beroep bestaat er voor mij echter niet'. Met deze woorden geeft J. de Looft uit Yerseke op kernachtige wijze weer hoe hij zijn werk als koster ervaart.

De Looft is inmiddels twaalf jaar als koster aan de Zeeuwse gemeente verbonden. Toen hij in 1999 werd benoemd, was het kosterschap hem geen vreemde zaak. Zeven jaar eerder was hij zijn vader namelijk opgevolgd als hulpkoster. 'Zowel van hem als van mijn voorganger heb ik heel veel geleerd. Omdat ik als hulpkoster regelmatig werd ingeschakeld, was ik van alles al een beetje op de hoogte'. In het 1450 zitplaatsen tellende kerkgebouw aan de Oude Boogaert hoeft De Looft niet naar werk te zoeken. 'Maandagsmorgen begin ik om een uur of zes met de schoonmaak van de kerkzaal. Dat heeft voor mij priori-

In het kerkelijke leven valt de nadruk doorgaans op de predikant en de kerkenraad. Naar buiten toe vormen zij veelal het gezicht van de kerkelijke gemeente. Er zijn echter ook anderen die belangrijk werk doen in het gemeente-zijn. Onmisbaar werk zelfs, dat onze waardering waard is. In enkele afleveringen staan we daar nader bij stil. Deze week: de koster.

teit. Mocht er in de loop van de week onverwachts iets bijzonders gebeuren, dan is de kerkzaal in ieder geval schoon. De dagen daarna nemen we de rest van het kerkgebouw onder handen'.

Naast het schoonmaakwerk is De Looft ook druk met het gereedmaken van de verschillende zalen. 'We hebben nogal wat verenigingen en koren, die elk hun eigen wensen hebben. Als koster probeer ik daar zoveel mogelijk rekening mee te houden. En dat wordt gewaardeerd'. Tijdens de verenigings-

Kerkzaal Gereformeerde Gemeente Yerseke

avonden en de repetities van de koren is De Looff altijd aanwezig. Hij maakt daar ook geen probleem van. 'Als je kiest voor het kosterschap, weet je wat de consequenties zijn. Dan moet je er gewoon *zijn*. Dat hoort bij je taak. Ik vind dat ook helemaal niet erg. Als je ieder uur telt, moet je geen koster willen zijn'.

Wel probeert De Looff iedere week een halve dag vrij te nemen. 'Dat heb je echt wel nodig, omdat je 's avonds bijna altijd weg bent en je naast het kosterschap ook nog je gewone verplichtingen hebt'.

Daarnaast ondervindt hij veel steun van zijn vrouw en zijn zoon. 'Als mijn vrouw er niet voor honderd procent achter zou staan, zou het niet te doen zijn. En van mijn zoon heb ik gewoon veel gemak, omdat hij allerlei hand- en spandiensten verricht'.

's Zondagsmorgens is De Looff tegen half negen in de kerk. 'Dan doe ik eerst een rondje om te zien of er niets bijzonders aan de hand is. Vervolgens zet ik alles gereed en open ik de deuren. Een deel van de mensen komt hier echt heel vroeg en heeft vóór negen uur zijn plaats al ingenomen. Hierna stroomt de kerk langzaam vol en is het voor sommigen wel eens zoeken naar een plaatsje. 's Middags speelt dat probleem niet, maar 's avonds is het opnieuw passen en meten'.

Tijdens de diensten is het voor De Looff zaak om alles goed in de gaten te houden. 'Er is me veel aan gelegen dat de diensten ordelijk verlopen. Om die reden moet je echt alert zijn. Als je ziet dat er iemand opstaat om de kerkzaal te verlaten, wil je toch wel even weten wat er aan de hand is. Meestal zie je aan het gezicht van iemand wel of er hulp geboden moet worden. Gelukkig beschikken we over een flinke ploeg ehbo'ers die in geval van nood ook kunnen reanimeren. Het Is ook wel eens gebeurd dat we iemand uit de kerk moesten dragen. Hoewel er tijdens mijn kosterschap nog nooit iemand in de kerk is overleden, is dat best ingrijpend. Eigenlijk went dat nooit'.

Een enkele keer wordt De Looff met onverwachte kerkgangers geconfronteerd. 'We hebben wel eens een paar Belgen gehad, die zich tijdens een bezoek aan Yerseke afvroegen wat er toch aan de hand was. Zoveel mensen en zulke mooie hoeden! Ze kwamen eens poolshoogte nemen. Ik heb toen een praatje met hen gemaakt en hen ook verteld dat ze van harte welkom waren. Een enkeling heeft wel eens

EEN PSALM, EEN LIED

5

Psalm 13

'Maar ik vertrouw op Uw goedertierenheid...'

Psalm 13:6

De Heere geeft soms de bijzondere genade om weer te geven wat er in het hart omgaat. Dat is niet aan een ieder van Gods kinderen vergund. Sommigen kunnen slechts stamelen over het leven der genade. Dit zegt overigens niets over de echtheid daarvan.

De oude schrijver Philpot is in de verwoording van het leven der genade voor velen tot troost geweest. Op grond van het woord des Heeren worden de overleggingen van de ziel verklaard. Dit kan op bijzondere wijze het hart raken, omdat Gods volk soms meent dat hun gedachten bij geen ander mens zijn te vinden.

We hebben opgemerkt dat het boek van de psalmen voor velen een geestelijke apotheek is. Koning David heeft de bijzondere genade gekregen om te verwoorden wat er omgaat in het hart. Dit blijkt ook uit deze psalm.

De dichter heeft vele vijanden. Hij heeft te maken met mensen die bittere woorden spreken. We kunnen dit lezen in psalm 12. We merken aan het begin van psalm 13 dat David veel strijd kent. Hij roept tot de Heere, maar de Heere antwoordt niet direct. 'Hoe lang, HEERE, zult Gij mij steeds vergeten? Hoe lang zult Gij Uw aangezicht voor mij verbergen?' (vers 2). Er zijn veel bestrijdingen, de koning roept tot de Heere, maar er komt geen antwoord en hulp.

Dit is benauwd. Het roept de vraag op of de Heere wel van ons afweet. Calvijn schrijft: 'Ofschoon nu de Heere belooft, dat Hij de gelovigen de geest des raads zal geven (Jes. 19:20), verleent Hij die echter niet altijd op het eerste ogenblik, maar laat rondlopen, of dat zij verslagen tussen doornen hangen'.

Dit uitstel van de hulp des Heeren doet ernstiger roepen. Het is genade als we het uitstel van de verhoring in dit licht mogen zien. David vraagt om verhoring opdat hij niet zal sterven, maar ook dat de vijanden niet zouden spotten over zijn ondergang (vers 4, 5). De eer des Heeren weegt op zijn hart. Maar dan lezen we ook in het laatste vers van deze psalm van vertrouwen. Alle raadsels en vragen zijn nog niet opgelost, maar de Heere geeft rust in het hart. De dichter mag zien op Gods goedertierenheid en op Zijn heil. Dit laatste is ten diepste de Zaligmaker Zelf. Wie eindigen mag in Christus zal zeker rust vinden.

Poortugaal, ds. C. Neele

een deel van de dienst bijgewoond, maar de meesten waren snel vertrokken'.

Van groot belang voor De Looff zijn de contacten met de predikant, de kerkenraad, de verenigingen en de koren. 'Als koster heb ik tot nu toe drie predikanten meegemaakt. Alle drie heel verschillend van karakter, maar alle drie heel hartelijk in de omgang. Omdat je veel met elkaar te maken hebt, is een goede verstandhouding met de predikant en de kerkenraad voor mij van wezenlijk belang. Gelukkig heb ik daar niet over te klagen en is er sprake van wederzijds vertrouwen'.

Ook over de contacten met de verenigingen en de koren is De Looff goed te spreken. 'Bij de jeugdvereniging gaat het er natuurlijk wel wat rumoeriger aan toe dan bij de vrouwenvereniging, maar dat hoort er nu eenmaal bij. Je moet ook wat van de jeugd kunnen verdragen. Moeilijk zijn ze in ieder geval niet'.

Omdat de gemeente inmiddels ruim 2300 leden en doopleden telt en er sprake is van een goede opkomst, is het worstelen met de ruimte. 'In overleg met de brandweer zijn er zo'n vijftig stoelen bijgezet, maar soms is dat nog te weinig. Doopdiensten worden de laatste jaren dan ook 's middags gehouden. Bij andere bijzondere diensten is het wel eens voorgekomen dat we mensen naar de zaal moesten verwijzen. Dat was niet leuk, maar vanwege de veiligheidseisen kon dat toen gewoon niet anders. Wat dat betreft ben ik blij dat er in het afgelopen jaar besloten is om tot nieuwbouw over te gaan'.

Naast het gewone werk zijn er voor De Looff ook verschillende zaken die er uitspringen. 'Er zijn heel veel mooie elementen van mijn werk te noemen. Ik denk bijvoorbeeld aan de bejaardenmiddagen, de gehandicaptenmiddagen, de recepties, de uitreikingen van koninklijke onderscheidingen en de trouwdiensten. Het is altijd weer mooi om daar bij betrokken te zijn. Anderzijds worden we ook vaak met de dood geconfronteerd. Omdat ons mortuarium ook door anderen gebruikt mag worden, worden er ook regelmatig rouwdiensten voor mensen van buiten onze gemeente gehouden. Hoewel rouwdiensten altijd iets aangrijpends in zich hebben, hebben we het gelukkig ook meermalen meegemaakt dat er gegronde hoop was dat de overledene een goede ruil had gedaan. In zulke gevallen is er uiteraard wel droefheid vanwege het gemis, maar ligt het toch anders. Dan hoeft

er niet te worden getreurd als degenen die geen hoop hebben. Op zulke rouwdiensten kijken we nog wel eens met bijzondere gevoelens terug'.

De contacten met de collega-kosters zijn beperkt. 'We hebben het allemaal druk en omdat er vaak wat tussen door komt, kun je van tevoren niet zoveel plannen. Wel bezoeken we altijd de kostersdag van onze gemeenten, die om de twee jaar wordt gehouden. Dat zijn mooie dagen, zeker ook voor de onderlinge contacten'.

Voor De Looff is het kosterschap iets

heel moois. 'Ik geniet iedere dag van mijn werk. Het is fijn om iets voor anderen te kunnen betekenen. Ik heb dan ook nog geen dag terugverlangd naar mijn vorige werk'. Anderzijds brengt het kosterschap ook een enorme verantwoordelijkheid met zich mee. 'Je zit zo vaak onder het Woord en het wordt zo vaak aan je hart gelegd! En dan is het maar de grote vraag wat we met die boodschap hebben gedaan'.

Krabbendijke,

J.P. Sinke

3

De verzegeling met de Heilige Geest

De vorige maal zagen we dat, toen de Efeziërs tot het geloof kwamen in de weg van het horen, de Heilige Geest op hen kwam. Dat blijkt uit meerdere teksten. Zie bijvoorbeeld 1 Korinthe 6:11: '...maar gij zijt afgewassen, maar gij zijt geheiligd, maar gij zijt gerechtvaardigd, in den Naam van de Heere Jezus, en door den Geest onzes Gods'.

Hoe is het gegaan in de gemeente van Korinthe? Daar heeft Paulus de boodschap gebracht van de gekruisigde Christus, zoals ook in Efeze. Hij moest van hen zeggen wie ze waren: zonder Christus, vervreemd van het burgerschap Israëls, vreemdelingen van de verbonden der belofte, geen hoop hebbende, zonder God in de wereld (Efeze 2:12). En in Efeze 5:5 lezen ze van hoereerders, onreinen e.d. Toen de boodschap van het Woord kwam, hebben ze die geloofd. Ze zijn tot bekering gekomen. In de weg van het gelovig omhelzen van het Evangelie, gold van hen: 'Maar nu zijt ge afgewassen, geheiligd en gerechtvaardigd'. Toen zijn ze mensen geworden die verzegeld waren met de Heilige Geest. Elders zegt hij tot hen, als hij hen waarschuwt tegen hoererij: 'Of weet gij niet, dat ulieder lichaam een tempel is van de Heilige Geest? Dat de Heilige Geest in u woont'? Ze leefden er echter niet bij, dat de Geest in hen woonde. Daarom dienden zij zich (opnieuw!) te bekeren van hun zondige wandel.

In Galaten 3:1 lezen we dezelfde

boodschap. Paulus schilderde het kruis en de Gekruisigde voor ogen in de verkondiging van het Woord. Hij predikte de eis tot bekering en het geloof in Christus. Meerderen kwamen tot het geloof. Het heeft hem geschokt dat er velen waren, die op een zijspoor kwamen onder invloed van de Judaïsten. Daardoor hing men een ander evangelie aan dan hij hun had verkondigd. De wet van Mozes onderhouden als mede noodzakelijk tot de zaligheid, dat was een ontkenning van het volbrachte werk van Christus. Dat wekte zijn heilige verontwaardiging op.

Hij stelt dan ook de vraag: Wanneer hebt u de Geest ontvangen, toen men in Mozes ging geloven, of toen u leerde geloven als antwoord op de prediking van de gekruiste Christus? Nadrukkelijk stelt hij dat het *dán* gebeurt als men het Woord der waarheid, het Evangelie van zijn zaligheid, hoort en gelooft.

In Handelingen 2:38 lezen we: 'Bekeert u, (...) en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen'. In de weg van zich bekeren en geloven, wordt de Heilige Geest ontvangen. Door Gods levendmakende genade hebben zij dat mogen doen en dat komt openbaar in hun handel en wandel. Het blijkt ook uit het hoogstaande geestelijke leven. Zo hadden zij vrede onder elkander en kwam de vrucht van de Geest rijk openbaar (Gal. 5:22). Ook in het huis van Cornelius, waar Petrus de evangelieboodschap bracht, viel de Heilige Geest op hen (Hand.10). Horen en geloven zijn dus allerwezenlijkst voor het ontvangen van de Heilige Geest. Wat is de verzegeling met de Heilige Geest? Het woord 'verzegeling' wordt ook gebruikt in het maatschappelijk leven. Het betekent dan: Het verzekeran van de echtheid van iets, van een bepaald product, of van een document. Denk aan Izébel, die brieven verstuurde met Achabs signet.

Jeremia verzegelde koopbrieven om de echtheid ervan te garanderen. Zo werd het graf van de Heere Jezus verzegeld met het zegel van de keizer. De theoloog Hodge zegt dat het zegel dient tot drie doeleinden:

- het is een middel om echtheid te garanderen, ter onderscheiding van het andere;
- om te identificeren als iemands eigendom;
- om te beschermen; een ander mag er niet aankomen.

Ad a) Zo zet God een zegel op de Zijnen om hen te onderscheiden. Waar in onderscheiden Gods kinderen zich van de mondbelijders? Waardoor worden ze als echt gekenmerkt? Het echte kenmerk is dat hun de Heilige Geest gegeven is. Lees Romeinen 8:9: 'Doch gijlieden zijt niet in het vlees, maar in den Geest, zo anders de Geest Gods in u woont. Maar zo iemand den Geest van Christus niet heeft, die komt Hem (Christus) niet toe'.

Dat is het kenmerk van het ware geestelijke leven: de inwoning van de Geest. Het bewijs ervan is dat men door de Geest Gods geleid wordt (vers 14). Zo heeft God de Zijnen een merkteken gegeven. De echtheid van Zijn werk wordt er door benadrukt.

Ad b) Ze worden gekenmerkt als Zijn eigendom, geïdentificeerd. Christus kocht ze met Zijn bloed en maakte hen Zich tot een eigendom. Toen heeft Hij hun Zijn Geest gegeven, waardoor ze getypeerd worden. Ze zijn Zijn tempel geworden.

Ad c) Ze zijn ook beschermd. Daar mag een ander niet aankomen, omdat ze diens eigendom niet zijn. Dat doet de Heere met Zijn zegel. Efeze 4:30: 'En bedroeft den Heilige Geest niet door Welken gij verzegeld zijt tot den dag der verlossing'.

Als de zonde, de duivel en de wereld de handen uitstrekken naar Gods eigendom, wordt de Heilige Geest te-

Even maar...

De hartenklop

Er zijn soms van die kleine zinnen die heel veel uitdrukken. Soms staan ze zelfs tussen haakjes. En toch klopt daarin het hart van de levende Kerk der eeuwen. Zullen we een paar voorbeelden noemen uit de schoonste voorbereidingspreek die ons door onze ouden is overgeleverd, namelijk ons avondmaalsformulier? Temidden van sterkere avondmaalsdrang en soms ook avondmaalsmijding wijst dit bijbelse document de beproefde weg. De weg van de bevin-ding van Gods kinderen in de loop der eeuwen. Schijnbaar onbelangrijk en bij oppervlakkige lezing ontgaat het ons. Maar luister eens naar enkele voorbeelden:

'..overmits ons (*door de genade des Heiligen Geestes*) zulke gebreken van harte leed zijn'.

Veel gebreken en ellendigheid bevinden Sions kinderen in zich, maar toch doen die zo'n pijn. Waardoor? Dat is alleen maar door de dadelijke bediening van

Immanuëls Geest. En dat is onverdiende en eenzijdige genade. Dan alleen, maar dan ook zeker wordt de smart erover ervaren.

'...de toorn Gods, *onder welke wij eeuwig hadden moeten verzinken*, op Zich geladen heeft'. Wat ben ik nu waard? Wat verdienen mijn zonden? De brandende toorn van God, waaronder ik waard ben en blijf eeuwig weg te zinken in de helse afgrond. Dat is nu het bedenken van onze zonden en...vervloeking.

'Ik voor u (*daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven*) Mijn lichaam aan het hout des kruises in de dood geve..' Weer datzelfde, het kennen van onszelf in onze vloekwaardigheid.

'..wij bidden U of Gij in dit avondmaal (waarin wij oefenen *de heerlijke gedachtenis aan de bittere dood van Uw lieve Zoon*) door Uw Heilige Geest wilt bewerken...' Het gaat om de bedoeling van

Gods heilige en goede inzet. Wanneer we lezen 'waarin wij oefenen de gedachtenis van de dood van Uw Zoon' dan zeggen we wezenlijk hetzelfde. En toch deze drie kleine veelzeggende toevoegingen: voor dood staat 'bitter'. Want de zonde is zo bitter en de verberging van Gods aangezicht is zo bitter en daarom is de dood voor de Middelaar zo bitter geweest. Maar zo is Hij de Vader zo lief en de Zijnen zo lief. Onzegbaar dierbaar is deze Bloedbruidgom, Gods 'lieve Zoon Jezus Christus'. En daarom is bij alle opzien toch de overdenking hiervan tijdens de avondmaalsbediening zo 'heerlijk': zo onuitsprekelijk zoet en goed, aangenaam voor het versla-gen en bezwaarde hart.

Kleine zinnen met een diepe inhoud! Opdat het nageslacht dat ook zo zal inleven. Want het is de verwoording van de hartenklop van ál Gods levendgemaakte kinderen.

v.a.

gengestaan. Dat zegel waarschuwt hun die de handen naar hen uitstrekken: Blijf er af. Ze zijn verzegeld tot de dag der verlossing en daarin toont Hij Zijn trouw.

Er zijn dus veel zaken verbonden met dat verzegeld-zijn. Daar zit een rijk Evangelie in. Hier is veel om over te mediteren, veel om door te geven in de verkondiging van het Woord.

De Heere zegt van de Zijnen dat ze van Hem zijn, dat ze bij Hem horen, dat ze van Hem niet mogen afwijken.

Hoewel zij zondaar zijn en zondigen, zal Hij hen toch niet verloochen. Het zegel wordt er niet door uitgewist, al kan de werking van de Geest er wel door belemmerd worden. Het zegel is evenwel in hen ingedrukt, ingekerfd. Laat satan dat maar goed weten. Laat de wereld dat maar goed weten. 'Die Mijn volk aanraakt, raakt Mijn oogappel aan'.

(wordt vervolgd)

Moerkapelle,

ds. H. Paul

Inmiddels is er een derde golf zichtbaar. Sinds een jaar of twintig, maar vooral sinds het begin van deze eeuw, zijn er diverse (ook evangelische) kerkverbanden die de ambten openstellen voor vrouwen.

Praktische argumenten

De verschillende opstellen in de bundel komen tot interessante conclusies. Een daarvan gaat over de eerste golf vrouwelijke predikanten in het begin van de twintigste eeuw. Dat riep natuurlijk discussies op. Echter, in die gesprekken kwam er gaandeweg meer aandacht voor praktische en psychologische argumenten dan voor Gods Woord. Vrouwen kunnen toch net zo goed gaven hebben om predikant te zijn? Waarom zouden deze gaven geblokkeerd worden? Maar ook andersom werd er in de Hervormde Kerk steeds praktischer en steeds minder principieel gesproken.

Een behoorlijk volhardende vrouw, Constance Gerlings, beriep zich tot zevenmaal toe op de hervormde synode om predikant te kunnen worden. Ook de zevende keer kreeg ze een afwijzing, echter niet zozeer op principiële gronden. Er werden meer praktische bezwaren aangevoerd, bijvoorbeeld dat het niet strookt met de vrouwelijke aard om leiding te geven. Het was te verwachten dat zulk soort bezwaren het niet lang zouden houden. Toch duurde het nog tot 1959 voordat in de Hervormde Kerken vrouwen als predikant konden worden bevestigd.

De discussies in de Nederlandse Hervormde Kerk en de Gereformeerde Kerken, in de jaren zestig van de twintigste eeuw, laten weer een andere tendens zien. Hoe meer een kerk zich openstelde voor de moderne samenleving en de tijdgeest, hoe groter de bereidheid was om vrouwen op de preekstoel toe te laten.

Gefaseerd

Nog een punt van aandacht is de gefaseerde besluitvorming rond de vrouw in het ambt. Natuurlijk begon het niet met het toelaten van vrouwelijke predikanten. Doorgaans wordt eerst het diakenambt opengesteld, vervolgens het ambt van ouderling en tenslotte mogen er vrouwelijke predikanten worden bevestigd.

Aan de toelating van vrouwelijke ambtsdragers ging in bijvoorbeeld de Gereformeerde Kerken nog iets anders vooraf, namelijk het kiesrecht voor vrouwen. Waarom kwam het onderwerp op de agenda van de

Vrouwen op de kansel

Er zijn onderwerpen die voor ons gevoel wat ver van ons afstaan. Eén daarvan is vrouwen in het ambt. Dat is toch typisch iets voor vrijzinnige kerken? Tegelijkertijd kan het onze aandacht moeilijk ontgaan dat er ook binnen de gereformeerde gezindte gediscussieerd wordt over dit onderwerp. De ontwikkelingen staan niet stil.

Binnen de Nederlands Gereformeerde Kerken zijn inmiddels alle ambten opengesteld voor vrouwen. In de Christelijke Gereformeerde Kerken is er een welbespraakte minderheid die voor vrouwelijke ambtsdragers is. Binnen de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) staat het onderwerp op de agenda van de Generale Synode. Binnen de Gereformeerde Bond in de PKN zijn er gemeenten in grote steden waar vrouwelijke ambtsdragers dienen, aldus mevr. ds. Hilde Graafland, die zelf uit een hervormd-gereformeerd nest komt.

Veel in beweging

En binnen de Gereformeerde Gemeenten? Daar lijkt het onderwerp niet te leven. Er zal toch niemand voor vrouwelijke ambtsdragers zijn? Daarvoor is de Bijbel toch te helder (1 Kor 14:34; 1 Tim 2:12)? Toch kan het geen kwaad om eens over het onderwerp na te denken. Als er zoveel in beweging is in de gereformeerde gezindte, waarom zou dat dan onze gemeenten voorbijgaan? Waarom worden vrouwelijke ambtsdragers in steeds meer kerken geaccepteerd? Wat zijn de achtergronden van zulke keuzes? In

welk geestelijk klimaat ontwaakt onder vrouwen de behoefte om ambtsdrager te worden? Gaat dit klimaat onze gemeenten blijvend voorbij, of is het denkbaar dat de Gereformeerde Gemeenten over een aantal jaren ook 'om' zijn? De Heere moge het verhoe-den, maar als het aan ons mensen ligt, kan er veel gebeuren.

Het kan nuttig zijn om discussies bij anderen te volgen, om er zelf lering uit te trekken. De bundel "Honderd jaar vrouwen op de kansel, 1911-2011" geeft daarvoor een goede gelegenheid. In een inleidend hoofdstuk wordt eerst een hoofdlijn getekend. In het begin van de twintigste eeuw stelden kleine vrijzinnige kerkgenootschappen het predikambt open voor vrouwen. Het was de tijd van de eerste feministische golf. De tweede feministische golf, in de jaren zestig van de vorige eeuw, sleepte de grote protestantse kerken mee.

Generale Synode te staan? Wel, twee gemeenten hadden het gewoon ingevoerd. Tegen dat besluit was bezwaar aangetekend. Immers, als vrouwen ambtsdragers mogen kiezen, nemen ze al in zekere zin deel aan de regeermacht van ouderlingen. Wie vrouwen toelaat tot ledenvergaderingen geeft voedsel aan een beweging die tegen Gods Woord ingaat, zo stelde de Gereformeerde Synode in 1927.

Een kwarteeuw later had er een geweldige ommezwaai plaats. Nu vond de synode het 'in overeenstemming met de diepste bedoelingen van Christus' verlossingswerk' dat de positie van de vrouw in de samenleving drastisch veranderd was. Daarbij kwam dat het steeds moeilijker werd om de ambten vervuld te krijgen. Men had ook vrouwen nodig. Tenslotte werd de invulling van het ambt veranderd. De nadruk lag niet meer op het regeerambt van ouderlingen, maar op de dienende taak van ambtsdragers. Daarvoor zijn vrouwen toch bij uitstek geschikt?

Waarschuwing

Deze ontwikkeling is leerzaam én waarschuwend. Is het een opzienbarende verschuiving als vrouwen worden toegelaten tot een ledenvergadering en mee mogen stemmen voor de ambten? Sommigen vinden van niet. Toch blijkt dit een eerste stap op een weg te zijn, waarop een tweede stap gemakkelijk volgt.

En hoe volgde de tweede stap? Er waren gemeenten die hun eigen gang gingen, dwars tegen de lijn van het kerkverband in. Nieuwe ontwikkelingen zijn niet zelden op zo'n manier 'afgedwongen'. Ook daar zit iets van de tijdgeest achter. Wij doen wat wij goedvinden, het kerkverband ziet maar hoe ze ermee omgaat.

Als de praktijk vervolgens hardnekkig genoeg is, komt er een ogenblik dat een ouder synodebesluit innerlijk zo uitgehold is, dat het niet meer staande te houden is. Dan gaat het roer om, niet zelden met welluidende argumenten, om de ommezwaai te verantwoorden. Zo liggen er heel wat lessen in allerlei kerkelijke ontwikkelingen. Het is goed om ze ter harte te nemen.

Mede n.a.v. "Honderd jaar vrouwen op de kansel, 1911-2011", onder redactie van Mirjam de Baar (e.a.); Uitg. Verloren, Hilversum, 2011; ISBN 978 90 8074 257 8; 192 blz.; € 21,-

Middelburg,

ds. J.M.D. de Heer

Middelharnis neemt nieuw kerkgebouw in gebruik

Op zaterdag 14 januari heeft de gemeente van Middelharnis haar nieuwe kerkgebouw (Sionkerk) officieel in gebruik genomen.

Nadat de voorzitter van de bouwcommissie, M. van der Boom, het kerkgebouw aan de kerkenraad had overgedragen, bediende ds. S. Maljaars het Woord uit Jesaja 14:32: 'Wat zal men dan antwoorden den boden des volks? Dat de HEERE Sion gegrond heeft, opdat de bedrukten Zijns volks een toevlucht daarin hebben zouden.' Het thema van de preek luidde: Gods zorg voor Sion. Achtereenvolgens werd stilgestaan bij:

1. Sion bedreigd;
2. Sion getroost.

In zijn voorwoord merkte ds. Maljaars op dat ds. H. Kieviet op 3 april 1928 het vorige kerkgebouw aan de Chr. de Vrieslaan met dezelfde woorden in gebruik had genomen. Met de ingebruikname van het nieuwe kerkgebouw betoont de Heere dat Hij nog niet klaar is met Zijn werk, dat er nog mensen moeten worden toegebracht. In Jesaja's dagen wordt het tweestammenrijk bedreigd door de Filistijnen en de Assyriërs. Maar na de dood van Achaz en Tiglath-Pileser komt er nog een gevaar bij, als de Filistijnen een beroep doen op koning Hizkia om een verbond met hen te sluiten tegen de Assyriërs. De boden wachten nu op antwoord. De verleiding is groot om

mee te doen en het meer van mensen te verwachten dan van de Heere. Wat is het antwoord van Jesaja? Hij wijst naar boven. De Heere heeft Sion gegrond. Hij staat voor Zijn volk in.

Dat geldt nog. De zaligheid van de Kerk ligt vast in de Heere, door de verkiezende liefde van de Vader, de verlossende liefde van de Zoon en de toepassende liefde van de Heilige Geest. Sion is een toevlucht voor de bedrukten Zijns volks. Wie zijn dat? Dat zijn de armen die niets hebben, de ellendigen die overal buiten staan, de nederigen die klein van zichzelf denken en de weerlozen en behoeftigen die in alles geholpen moeten worden.

Dat gold in Hizkia's tijd, dat gold in 1928, dat geldt ook nu. Naar artikel 27 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis kan Sions Koning niet zonder onderdanen zijn. Dat geeft hoop, ook in 2012.

Verwijzend naar het nieuwe kerkgebouw citeerde ds. Maljaars ds. Kieviet die in 1928 de wens uitsprak 'dat deze plaats voor die bedrukten een rechte toevlucht mocht worden. Een plaats om de waarheid te vinden zoals die in Christus Jezus is'.

Aan het einde van de dienst werd het woord gevoerd door ds. E. Bakker namens de classis Tholen en de Particuliere Synode Zuid, burgemeester drs. P. Zevenbergen, ir. A.G.M. Born namens architect en hoofdaannemer, E. Elshout namens Flentrop Orgelbouw en S. van Nieuwaal namens Woon-

Exterieur Sionkerk te Middelharnis.

Intrieur Sionkerk te Middelharnis.

goed Flakkee.

In zijn dankwoord citeerde ds. Maljaars nogmaals ds. Kieviet: 'Dat Gods erfvolk binnen die muren mocht worden verkwikt, dat ook het zaad des Woords doel mocht treffen in de harten van hen, die zonder Borg en Middelaar op reis zijn naar de eeuwigheid'.

Het kerkgebouw aan de Landbouwweg, aan de rand van Middelharnis, telt 600 zitplaatsen. Door een zaal bij de kerkzaal te trekken kunnen er nog 200 zitplaatsen extra worden gecreëerd. Indien nodig kan er in de toekomst ook nog een galerij met 200 zitplaatsen in de kerkzaal worden aangebracht. Verder is het kerkgebouw op de begane grond voorzien van een ruime hal, een keuken, een ruimte voor de crèche en een opbaar-ruimte. Boven de entree is een grote zaal voor de verenigingen gecreëerd.

Het Flentrop-orgel in de kerk is afkomstig uit de Gereformeerde Vredeskerk te Krommenie.

Bij de kerk zijn 67 parkeerplaatsen op eigen terrein aangelegd. Daarnaast mag er op het terrein van Woongoed Flakkee worden geparkeerd.

Het ontwerp van de kerk is afkomstig van Architectenbureau Born te Middelharnis. De bouw werd uitgevoerd door Bouwbedrijf Boogert te Oosterland. De bouwkosten bedroegen ruim drie miljoen euro. Dankzij de inzet van een groot aantal vrijwilligers kon er fors op de bouwkosten worden bespaard.

Het oude kerkgebouw aan de Chr. de Vrieslaan is inmiddels verkocht aan een projectontwikkelaar. Wat er met het kerkgebouw gaat gebeuren, is nog niet bekend.

Krabbendijke,

J.P. Sinke

tiende eeuw in de kerk meer de nadruk komt te liggen op het gevoel. Volgens hem staat dat niet los van het sterker beklemtonen van gevoelens in heel de cultuur van die tijd. Dat zal zeker zo zijn. We moeten echter niet vergeten dat bijvoorbeeld ook in de Dordtse Leerregels (begin zeventiende eeuw) herhaalde malen gesproken wordt over gevoelens. En dat in positieve zin. Bijvoorbeeld als gezegd wordt (hoofdstuk III/IV par. 13) dat de gelovigen, ook al kunnen zij de werking van de wedergeboorte niet volkomen begrijpen, zich daarin gerust stellen 'dat zij weten en gevoelen, dat zij door deze genade Gods met het hart geloven en hun Zaligmaker liefhebben'. Weten, gevoelen, geloven en liefhebben worden hier in een adem genoemd. Kennelijk horen die bij elkaar.

In heel het boek wordt wel duidelijk dat de auteur, die zich rekent tot de Gereformeerde Bond, staat in de lijn van Woelderink. Smijtegelt en vooral Schorthinghuis moeten het daarom bij hem ontgelden. Tegenover hun nadruk op zelfonderzoek plaatst dr. Van Eck de vaste zekerheid van Gods beloften. Kerk-gangers mochten zich beschouwen als erfgenamen van Gods Rijk en van Zijn verbond. 'Door mee te zingen met de psalmen en mee te bidden met wat in de kerk voorgebeden werd, leerde men zich te richten op God en op de beloften die Hij in de Bijbel deed'.

Het zal duidelijk zijn dat dit leidt tot een oppervlakkig christendom, dat niet meer weet van de waarachtige bekeering. Mensen zijn bekeerd (zo men die term nog gebruikt) zonder dat ze ooit onbekeerd zijn geweest. Niet voor niets heeft de onder ons bekende en gewaardeerde ds. I. Kievit in zijn tijd scherp geopponneerd tegen dit gedachtegoed van Woelderink.

De zelfbeproeving bij het avondmaal devalueert bij dr. Van Eck tot een test waaraan in principe ieder gemeentelid voldoet. Dat is een volstrekt andere lijn dan ons bijvoorbeeld door Smijtegelt wordt voorgehouden. Die wijst uitdrukkelijk de gedachte af dat 'elkeen moet geloven dat Christus voor hem gestorven is'. In plaats daarvan geldt bij hem: 'elk moet die waarheid geloven dat Christus voor zondaren gestorven is (...) en dan moet hij daarna onderzoeken of het ook voor hem is'.

In zijn boek stelt dr. Van Eck Van Lodenstein nogal eens tegenover Smijtegelt. Maar hij signaleert bij Van Lodenstein ook een ontwikkeling die hen dichter bij elkaar brengt. Van Van Lodenstein geldt zelfs dat hij op den duur het avondmaal niet meer wilde bedienen, vanwege de vele avondmaalgangers die geen bewijs

BOEKENNIEUWS

"In het hart gezien. Geloof en gevoel in het leven van Nederlandse gereformeerden, 1602-1744"; dr. John van Eck; uitg. Van Wijnen, Franeker, ISBN 9789051944235; 344 blz. € 38,00.

Hoe verhoudt geloof zich tot gevoel onder gereformeerden in de zeventien-

de en de achttiende eeuw? Dat is het thema van deze studie van de vroegere legerpredikant dr. J. van Eck. Ongetwijfeld een belangrijk thema en het boek geeft onmiskenbaar blijk van zijn grote kennis van zaken, ook in cultuurhistorisch opzicht.

De auteur signaleert dat in de acht-

van ware heiligheid vertoonden.

Bij de bespreking van een brief van de achttiende eeuwse Dina van den Bergh aan de bevindelijke ds. Van Schuylenburg, met wie zij zich door geestelijke banden verbonden wist, beschouwt dr. Van Eck het als uitermate positief dat zij durft te zeggen dat God haar bij de doop al bij name kende en reeds van tevoren het zegel op haar zette. Te midden van al die bevindelijkheid die maar tot onzekerheid leidt, vindt zij hier (geheel in de lijn van Woelderink en Van Eck) haar vastheid in Gods verbondsbeloften. Maar het is natuurlijk wel een groot verschil of Gods kinderen vastheid vinden in hetgeen God hen bij de doop beloofd heeft, of dat men die beloften algemeen maakt.

Opvallend is ook dat een man als Balthasar Bekker, die aan het eind van de zeventiende eeuw vanwege zijn rationalisme als predikant werd afgezet, er bij dr. Van Eck nogal goed afkomt.

In ieder geval biedt dit boek veel historisch interessant materiaal, onder andere ook over de Friese prins Willem Frederik. Qua strekking valt het echter zwaar tegen. De lijnen die dr. Van Eck trekt, kunnen onmogelijk de onze zijn.

Apeldoorn,

C.S.L. Janse

"Uw trouw alleen"; leven en werk van oefenaar Hendrik van Schothorst, door hemzelf beschreven; uitg. De Schatkamer, Rumpst; ISBN 978-90-5741-301, 260 blz.; € 23,95.

Zijn naam wordt nauwelijks meer gehoord. Een simpele vermelding in het Kerkelijk Jaarboek – en dat is het. Toch heeft het de Heere behaagd om Hendrik van Schothorst, die leefde van 1865 tot 1935, te gebruiken tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk en tot een getuige van het goed dat nimmermeer vergaat.

Van Schothorst heeft nooit in de volle bediening van Woord en sacrament gestaan. Hij was oefenaar. Een eenvoudig man met weinig opleiding. Het stond de Heere niet in de weg om hem een plaats in de wijngaard aan te wijzen.

Toch is over zijn leven en werk een boek verschenen. Door hem zelf geschreven, door uitgever De Schatkamer uitgebreid met twee preken en enkele brieven van en aan Van Schothorst. Zo kunnen we kennismaken van vijf brieven die Mientje Vrijdag uit Rijssen aan hem schreef.

Van Schothorst, van huis uit Nederlands hervormd, is als kind enkele malen dicht bij de dood geweest, maar de Heere was zijn Bewaarder aan zijn rechterhand. Al jong moest hij als schaapherder in het boerenbedrijf van zijn vader werken. Daar bij de schapen las hij uit zijn Bijbel en andere boeken, waaronder van Bunyan en de bekeringsgeschiedenis van Christina van den Brink, die hem aangreep. Toch kwam er een periode dat hij geen lust meer in deze boeken had. De wereld trok. Hij bezocht de kermis, hoewel niet van harte. De Heere gaf een heilige onrust in zijn hart. Van Schothorst zocht de waarheid, was te vinden onder de bevindelijke prediking van onder andere ds. H. Roelofsen en Wulfert Floor. Hij werd diaken in de 'grote kerk' te Lunteren, maar verliet deze om zich aan te sluiten bij de toen nog vrije gemeente te Barneveld, waaruit later de Gereformeerde Gemeente is voortgekomen. Binnen enkele weken reeds werd hij daar in 1897 tot diaken bevestigd.

Later kreeg Van Schothorst een roeping om Gods Woord uit te dragen. Dat gebeurde voor het eerst in 1906 te Beekbergen. Spoedig sprak hij in tal van plaatsen. Op een lijst, die hij in 1927 samenstelde, staan maar liefst 63 spreekplaatsen vermeld, van Lemmer tot

Aagtekerke. In 1912 werd hij oefenaar in Amsterdam, waar ds. Jac. Overduin hem bevestigde. Twee jaar later volgde Westzaan. Weer twee jaar later vestigde hij zich weer in Gelderland en werd reizend oefenaar. Dat bleef hij tot 1927. Op 12 april 1938 overleed Van Schothorst plotseling, 'in de hope des eeuwigen levens', zoals de rouwkaart meldde.

Dit boek is fraai gebonden, voorzien van verhelderende voetnoten en illustraties. Onopgesmukt verhaalde Van Schothorst zijn levensgeschiedenis. Een leven van op en neer, van moedeloosheid en uitredding, van strijd en van overwinning. Hij kreeg een plaats in de harten van Gods volk en zij kregen, zoals in Amsterdam gebeurde, een plaats in zijn hart en huis. De opmerking in zijn intreepreek in de hoofdstad dat zijn huis voor het volk openstond, wierp vruchten af: 'Er was alle dagen tot middernacht volk in huis'. Op zaterdagavond en zondag was er gezelschap en door de week was er ook nog kerk. En de Heere wrocht mede.

We mogen dit boek hartelijk aanbevelen. Het is een waardevolle aanvulling op de levensbeschrijvingen van onze voorgangers, die ons het Woord Gods gesproken hebben. De titel klinkt door het hele boek heen: "Uw trouw alleen".

Gouda,

J. Mastenbroek

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK BEDANKT

Voor Rotterdam-Zuidwijk:
ds. B. Labee te Tricht-Geldermalsen.

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS ROTTERDAM 6 JANUARI 2012

De vergadering wordt namens de roepende kerk van Spijkenisse door ds. P. Mulder geopend. Hij heet alle afgevaardigden en belangstellenden van harte welkom. Ook ds. C. Neele die voor het eerst als adviseur van de classis Rotterdam aanwezig is. Vervolgens laat hij Psalm 3: 4 zingen, leest Lukas 4: 16-30 en gaat voor in gebed. Daarna staat hij stil bij het gelezen Bijbelgedeelte, in het bij-

zonder bij vers 18. 'De Geest des Heeren is op Mij, daarom heeft Hij Mij gezalfd'. Aan het begin van het nieuwe jaar wenst hij de hulp van deze Geest in de ambtelijke bediening en persoonlijk toe. Daarna staat hij stil bij enkele bijzonderheden.

Op 9 november 2011 is H. Vlak overleden in de leeftijd van 88 jaar. Hij diende de gemeente van Rotterdam-Zuidwijk van 1967-2010 als ouderling.

Op 23 november 2011 is J.A. Moree overleden in de leeftijd van 77 jaar. Hij diende de gemeente van Barendrecht van 1985-2008 als diaken.

Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses: ds. L. Terlouw, 1^e assessor, ds. P. Mulder, 2^e assessor ouderling J.M. de Jonge, quaestor ouderling M.J. de Vries en scriba ouderling K. Bel.

Er is een verzoek van de raad van Advies van de SVRO om een naam te noemen voor een kandidaat voor de in te stellen landelijke commissie van Advies van Sirjon, die communiceert tussen de verschillende Particuliere Synodi en Sirjon (SVRO en Siloah). De classis gaat akkoord met het voorstel van twee kandidaten door het moderamen.

In een schrijven licht classisdiaken J.J. Opschoor zijn vertrek toe. Tevens wordt diaken J. de Deugd als nieuwe classisdiaken benoemd.

De schriftelijke rapportage van de coördinator van het 'Inloop- en Bijbelhuis In de Gouwstraat' wordt doorgenomen. O.m. worden de zondagse samenkomsten en de wijze waarop deze verlopen, besproken. Het gaat niet om een eredienst. Er wordt een eenvoudige preek van een van onze predikanten gelezen en waar nodig toegelicht. Na afloop krijgen de bezoekers de preek uitgeprint mee. De leden van de classicale evangelisatiecommissie bezoeken zeer regelmatig deze samenkomsten. De classis acht het van belang dat de toelichting beperkt blijft tot begrippen die een nadere uitleg vragen gelet op de verstaanbaarheid in het evangelisatiewerk. De gelezen preken moeten duidelijk herkenbaar blijven. Op de vraag of de vrijwilligers ook worden toegerust, antwoordt de coördinator dat op 20 maart a.s. opnieuw een toerustingsavond wordt belegd. Dan hoopt ds. W. Visscher te spreken.

Hierna wordt de schriftelijke rapportage van de secretaris van de Classicale evangelisatiecommissie besproken. De herbenoeming van ouderling L. de Leeuw is akkoord. Preses spreekt de wens uit dat de Heere Zelf de wasdom moge geven aan het zaad dat gezaaid mag worden.

Van Cedrah is het jaarbericht 2011 ontvangen en door de scriba verspreid. Ouderling H.J. Agteresch krijgt de gelegenheid om dit toe te lichten namens de Commissie van Advies. Hij spreekt zijn dankbaarheid uit dat het momenteel weer beter gaat met Cedrah. Hij doet een beroep op de kerkenraden om de stichting vrienden van Cedrah financieel te steunen. Mede door de bijdrage van de Vrienden kunnen de twee pastorale werkers betaald worden. Dit om het beroep op de algemene middelen te beperken, deze zijn daar namelijk in eerste instantie niet voor bedoeld.

Omdat de weergave van de gehouden ambtsdragersbijeenkomsten over het reanimatiebeleid in Cedrah volgens br. Agteresch tot verwarring kan leiden, licht hij dit kort toe. In de praktijk wordt niet gekozen voor een juridische benadering,

maar vooral gelet op de gezondheids-toestand van de bewoners. Dit leidt er toe dat over het algemeen een ja-tenzij beleid wordt gevoerd. Voor bewoners in de zorgcentra met een verpleegindicatie wordt een nee-tenzij beleid gevoerd. Ook roept hij de kerkenraden op om de ouderen te blijven wijzen op onze eigen voorzieningen.

Er zijn nog steeds vragen en zorgen over de nieuwbouw van d'Amandelhof. Er wordt een en ander toegelicht over de financiën voor nieuwbouw. De volgende vraag is waarom er niemand van de Commissie van Advies in de identiteitscommissie zit, terwijl dat toch voor deze Commissie het belangrijkste onderwerp is. De Commissie van Advies adviseert de Raad van Bestuur. De identiteitscommissie is echter een praktische commissie in het werkveld.

Naar de Particuliere Synode, die vergadert op 26 april 2012, worden de volgende broeders afgevaardigd. Als primi: de predikanten P. Mulder, W. Silfhout en L. Terlouw en de ouderlingen B. Agteresch, K. Bel, G. van Breugel, H. van Elsäcker en M.J. de Vries.

De volgende vergadering is op vrijdagavond 13 april en als er geen punten zijn 7 september. Vlaardingen wordt aange-wezen als de roepende kerk.

Ouderling J.M. de Jonge verzoekt de vergadering tenslotte te zingen Psalm 73: 13 en eindigt met dankgebed.

K. Bel, scriba classis Rotterdam

■ INGEBRUIKNAME/ PRESENTATIE NIEUW ORGEL IN KRABBENDIJK

Op **woensdag 15 februari**, aanvang: 19.30 uur, zal het nieuwe Kaat & Tjhuis kerkorgel in onze gemeente in gebruik genomen worden. Het mechanische orgel telt 30 stemmen verdeeld over Hoofdwerk, Bovenwerk en Pedaal.

Ds. C. van Krimpen zal deze bijeenkomst openen, waarna de overdracht zal plaats-

vinden door de orgelmaker dhr. M. Kaat. De adviseur dhr. D. Bakker zal een toelichting geven over de bouw van het orgel, waarbij een demonstratie van de verschillende registers het klankkarakter zal tonen. De vier plaatselijke organisten zullen ieder een psalmbewerking/voorspel verzorgen met aansluitend samen-zang. De avond begint om half acht.

Op **zaterdag 25 februari**, aanvang: 13.30 uur, zal een orgelmiddag worden gehouden. Dan zal het orgel aan een breder publiek gepresenteerd worden. De orgelmaker en de adviseur zullen dan uitgebreider op het orgel ingaan. De hoofdorganist van de Burgwalkerk en Broederkerk in Kampen, Sander van den Houten, zal deze middag het orgel bespelen. Sander is als werknemer van Kaat & Tjhuis nauw betrokken geweest bij de intonatie van het orgel. Ook volgt een orgelbespeling door de vier plaatselijke organisten. Belangstellenden, die het orgel daarna willen bespelen, kunnen zich aanmelden via email c.vanderhart@kliksafe.nl. Wel wordt enige kennis vereist. Geef in het kort even aan wie je bent en wat je vaardigheden zijn.

■ MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK 2011

* Pag. 141, **gemeente BERKENWOUDE.**

Scriba is nu: J.J. van der Werf, Prins Bernhardstraat 8, 2825 BE Berkenwoude, tel. 0182-36 79 88, e-mail:

scriba.ggberkenwoude@kliksafe.nl

* Pag. 220, **gemeente HOUTEN.**

Scriba is nu: J.H. Doeve, Vlas-oord 21, 3991 XC Houten, tel. 030-637 20 67, e-mail: scriba.gghouten@gmail.com.

Pag. 423: **kerkbode gemeente Houten:** administratie: J.H. Doeve, Vlas-oord 21, 3991 XC Houten. tel. 030-637 20 67, e-mail: scriba.gghouten@gmail.com.

* Pag. 260, **gemeente MIDDELHARNIS.**

Het adres van het nieuwe kerkgebouw is Landbouwweg 2, 3241 MV Middelharnis, tel. 0187-47 70 30.

BERICHTEN

■ DE BRUID VAN BETHLEHEM

De 3e druk van het boekje "De bruid van Bethlehem" (van ds. A. Moerkerken) komt binnenkort beschikbaar. Alle reeds ontvangen bestellingen worden zo spoedig mogelijk verzonden. Op korte termijn

hopen we deze actie voor de Theologische School af te ronden. U kunt nog tot uiterlijk **17 februari 2012** uw bestelling doen (010-4519137 of bax@kliksafe.nl).

Kerkenraad Geref. Gemeente
Capelle a/d IJssel (West)

■ ZENDINGSVOND TE PUTTERSHOEK

Zendingsavond op **vrijdag 3 februari**, aanvang: 19.30, in de Geref. Kerk te Puttershoek, Rembrandtstraat 1. Vanuit zijn ervaring zal dhr. C. Janse ons in beeld en geluid meenemen naar het werk van zending in Irian Jaya en het werk van de MAF. De avond wordt georganiseerd door de plaatselijke zendingscommissie van Puttershoek, in samenwerking met de zendingskrans 'Wees een zegen'. Collecte voor de ZGG.

■ ZANGAVONDEN

Bruinisse

Samenzangavond (met CD-opname) op **zaterdag 11 februari**, aanvang: 19.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente in Nederland te Bruinisse, Schoolstraat 13. Organist Martin Weststrate. Collecte t.b.v. de Stichting Vrienden van Hebron. Hebron is een kleinschalige zorgvoorziening voor dementerende ouderen.

Rijssen

Koor- en samenzangavond op **zaterdag 11 februari**, aanvang: 19.00 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente in Rijssen-West, m.m.v. het Noordermannenkoor en organist Pieter Heykoop. Opening en sluiting: ds. J. Karels. Collecte t.b.v. Siloah, afd. Rijssen.

Wemeldinge

Zang- en orgelavond op **zaterdag 18 februari**, aanvang: 19.30 uur, in de Maartenskerk te Wemeldinge, m.m.v. het mannenkoor "Elim" te 's-Gravenpolder en organist Pieter Bakker. Opening en sluiting door ouderling Schrier van 's-Gravenpolder.

■ DIPLOMERING CGO-STUDENTEN

In januari ontvingen de volgende studenten een diploma aan de hbo-opleiding van de CGO:

Voor de opleiding tot godsdienstleraar ('Bachelor of Teacher Education in Religion') slaagde:

- dhr. D.J. Vogelaar (Alblasserdam)

Voor de opleiding tot kerkelijk pastoraal werker slaagden:

- mw. M. Don (Bodegraven)
- dhr. D.A.J. Hoogenboom (Sliedrecht)

Voor de Algemene Variant (AV) slaagden:

- dhr. J. Hooghwerff (Meteren)
- dhr. J. Verheul (Benthuizen)
- dhr. G. Kaptijn (Urk)

■ AANMELDING VOOR EEN RUSTIGE VAKANTIEWEEK

Opnieuw organiseert de Commissie va-

kantieweken voor mensen met een beperking (CVB) ook een rustige vakantie-week voor ouderen met en zonder lichamelijke beperking. Iets voor u of iemand uit uw omgeving?

Voor ouderen, die niet gehandicapt zijn maar het graag wat kalmer willen aan doen, of wat hulp bij de zelfzorg nodig hebben, is er dit jaar een week in het mooie en ruime Vakantiecentrum 'Het Bosgoed' in Lunteren.

De vakantie-week is van **zaterdag 23 tot en met zaterdag 30 juni**. Op zondag zijn er in het oord twee kerkdiensten. Verder worden er in de week diverse bezigheden in en rondom het oord georganiseerd. Daarnaast staat er een dagexcursie gepland.

Er is een verpleegkundige in de staf aanwezig die helpt bij de verzorging of de medicatie. Deze vakantie-week in eigen sfeer is speciaal geschikt voor mensen met een beperkte mobiliteit, voor hen die gebruik moeten maken van een rollator, of diabetici, hartpatiënten en anderen voor wie het tempo in een 'gewone' vakantie-week te hoog is geworden. Daarvoor is deze vakantie-week in eigen sfeer uitermate geschikt.

Aanmelden voor een rustige vakantieweek

De prijs van een geheel verzorgde vakantie-week bedraagt € 600,- p.p. Voor echtparen op een tweepersoonskamer bedragen de kosten € 565,- p.p. Alle kamers bevinden zich op de begane grond en hebben een wastafel, douche en toilet.

Voor aanmelding of nadere inlichtingen kunt u terecht bij mev. G.A. Hoogenboom-de Raaf, (033)2863366.

■ KONINKLIJKE ONDSCHIEDING

Donderdag 19 januari kreeg ouderling M. de Bruin een koninklijke onderscheiding uitgereikt door burgemeester V. Molkenboer van Leerdam. Tijdens een samenzijn met kinderen, kleinkinderen, familie, vrienden, kerkenraad, maar ook afgevaardigden van enkele besturen waarin dhr. De Bruin zitting had, werden de onderscheidingen hem uitgereikt. De bijeenkomst werd geopend door ouderling Verrips, die met de gelijkenis uit Lukas 14:7-14 treffend het karakter van de wijze waarop dhr. De Bruin zijn werk deed, typeerde. Hierna memoreerde de burgemeester de vele functies die dhr. De Bruin mocht bekleden in het maatschappelijk en kerkelijk leven, waaronder 25 jaar ambtsdrager en vele jaren in besturen van o.a. SGP, GBS, bestuur (tot oprichting van) Joh. Calvijnsschool, ds. Joh. Koelmansschool en Cedrah. Op grond daarvan werd hij benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Br. De Bruin verwoordde in zijn dankwoord zijn verwondering over deze verwaardiging, daar toch niets van hemzelf was, maar alles uit Hem, Die al de jaren de gezondheid, lust en gaven gaf. Ds. Karens verwoordde in zijn slotwoord dit gevoel met Ps. 115:1: *"Niet ons o HEERE, niet ons, maar Uw Naam geef ere, om Uwer goedertierenheid, om Uwer waarheid wil"* en wenste onze broeder (die tevens afscheid van de kerkenraad nam) de verwondering toe over die onderscheiding die niet meer hoeft ingeleverd te worden, maar blijft tot in der eeuwigheid. En daar sluiten we ons als kerkenraad van harte bij aan.

Kerkenraad Geref. Gemeente Leerdam

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 5 FEBRUARI 2012

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; Aalst 14.30 uur (bev. ambtsdr.) ds. M. Karens; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Alphen a/d Rijn 10.00 en 16.00 uur ds. J.W. Verweij; Apeldoorn 10.00 uur ds. J.M. Kleppe en 18.00 uur ds. A. Schot; Arnhem 18.45 uur ds. R. Kattenberg; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. G. Bredeweg; Beekbergen 19.00 uur ds. K.

Boeder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 14.30 uur ds. J.S. van der Net; Bodegraven 16.30 uur ds. H. Paul; Borssele 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Boskoop 9.30 uur ds. A. Moerkerken en 16.00 uur ds. J. Ijssels-tein; Breda 10.00 en 15.00 uur stud. S.W. Janse; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur ds. J. Mijnders; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 15.15 uur ds. A.B. van der Heiden; Den Helder 10.00 en 16.00 uur ds. W. Vischer; Deventer 18.00 uur ds. A.P. Baaij-

ens; Dinteloord 10.00 en 18.30 uur stud. A.T. Huijser; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. P. Blok; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Dordrecht 17.00 uur ds. M. Golverdingen; Ede (Verl. Maanderweg 33) 12.15 (H.A.) en 19.00 uur ds. A.A. Brugge; Elspeet 10.00 en 18.30 uur (H.D.) ds. G. van Manen; Emmeloord 18.00 uur ds. J.M. Kleppe; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.00 uur leesdienst en 15.00 uur (H.D.) ds. G.J.N. Moens; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 10.00 uur ds. A.J. Gunst; 's-Gravenhage 10.00 uur ds. J. IJsselstein en 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. E. Hakvoort; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur ds. J. van Rijswijk; Hardinxveld-Giessendam 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hellevoetsluis 18.00 uur ds. W. Silfhout; Hilversum 10.00 uur ds. J. Driessen; Hoedekenskerke 14.30 uur ds. E. Hakvoort; Hoogeveen 15.30 uur stud. P.G. Heijkamp; Hoogvliet 14.30 uur ds. J. Schipper; Houten 11.00 en 17.00 uur ds. J.S. van der Net; Kampen 9.30 en 15.00 uur stud. J. van Laar; Katwijk aan Zee 10.00 uur ds. G. Heijkamp; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Krabbendijke 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Kruiningen 9.30 en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; Leerdam 10.00 uur ds. M.J. van Gelder; Lelystad 9.30 en 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Meliskerke 9.30 uur ds. G.J.N. Moens en 14.30 uur ds. C.J. Meeuse; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. J.J. Tanis; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Mijdrecht 15.30 uur ds. J. Driessen; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. A. Vermeij; Nieuw-dorp 18.30 uur (H.D.) ds. C.J. Meeuse; Nieuwerkerk 15.00 uur ds. S. Maljaars; Nijkerk 9.30 uur ds. A.A. Brugge en 14.30 uur ds. G. van Manen; Nisse 9.30 en 14.30 uur stud. C. van Ruitenburg; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. A. Schot; Oostkapelle 15.00 (bev. ambtsdr.) uur ds. D.W. Tuinier; Oostvoorne 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. W. Silfhout; Opheusden 19.00 uur ds. L. Blok; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. G. Pater; Oude-Tonge 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. J. Schipper; Poortugaal 9.30 en 16.00 uur ds. C. Neele; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G.M. de Leeuw; Ridderkerk-Slikkerveer 15.30 uur ds. B. Labee; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. J. Karels; Rijssen-Zuid

9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. A. Schreuder; Rotterdam-Alexanderpolder 15.30 uur ds. M.J. van Gelder; Rotterdam-Centrum 18.30 uur ds. J. IJsselstein; Rotterdam-IJsselmonde 15.00 uur ds. W.J. Karels; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 uur ds. M. Golverdingen en 18.30 uur ds. J. van Rijswijk; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. E. Bakker; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 15.30 uur ds. W. Harinck; Sint Annaland 9.30 uur ds. C. Harinck en 18.30 uur (H.D.) ds. A.J. Gunst en 14.30 uur stud. A.T. Huijser; Sliedrecht 18.30 uur (H.D.) ds. M.J. van Gelder; Soest 17.00 uur ds. J.J. van Ekeveld; Spijkenisse 19.00 uur ds. L. Terlouw; Stolwijk 10.00 uur ds. H. Paul; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde- De Vecht (in de Jacobus Fruytier scholengemeenschap te Apeldoorn) 9.30 en 14.30 uur (H.D.) ds. K. Boeder; Tholen 14.30 uur ds. E. Bakker; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. B. Labee; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. J. van Belzen; Utrecht 10.00 en 16.30 uur ds. A.J. de Waard; Veenendaal 15.30 uur (H.D.) ds. F. Mulder; Vlaardingen 14.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Waarde 18.00 uur stud. S.W. Janse; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 15.30 uur ds. A. Verschuure; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 18.30 uur ds. C. Harinck; Wierden 15.00 uur ds. A. Schreuder; Woerden 10.00 uur (H.D.) ds. J.J. van Ekeveld en 19.00 uur ds. G. Clements; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 15.00 uur ds. G. Pater; Zwolle 19.00 uur stud. J. van Laar.

■ DINSDAG 7 FEBRUARI 2012

Melissant 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Naaldwijk 19.45 uur ds. W. Silfhout.

■ WOENSDAG 8 FEBRUARI 2012

Aalburg 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Barneveld-Zuid 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Berkenwoude 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Brakel 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Ermelo 19.30 uur ds. P. Melis; Gouda 19.30 uur ds. A. Verschuure; Hilversum 19.45 uur ds. F. Mulder; Hoogeveen 19.30 uur ds. A. Schreuder; Krabbendijke 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Leerdam 19.30 uur ds. A. Vermeij; Mijdrecht 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; Nunspeet 19.30 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. A.J. Gunst; Oostvoorne 19.30 uur ds. W. Harinck; Opheusden 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Poederoijen 19.30 uur ds. M. Mondria; Rijssen-Noord 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Urk 10.00 en 17.00

uur ds. J. van Belzen; Vlaardingen 19.30 uur ds. E. Bakker; Werkendam 19.30 uur ds. M. Karens; Westzaan 19.30 uur ds. J.S. van der Net; Woerden 19.30 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 19.30 uur ds. J.J. van Ekeveld.

■ DONDERDAG 9 FEBRUARI 2012

Boskoop 19.30 uur ds. A. Schot; Genemuiden 19.30 uur ds. C. Hogchem; Hoofdorp 19.45 uur ds. M. Mondria; Krimpen a/d IJssel 19.45 uur ds. P. Mulder; Oud-dorp 19.30 uur ds. G. Pater; Puttershoek 19.30 uur ds. L. Blok; Scheveningen 19.30 uur ds. J. Schipper; Waarde 19.30 uur (tijdrede) ds. A. Verschuure; Zwijndrecht 19.30 uur ds. E. Hakvoort.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 5 FEBRUARI 2012

Alkmaar ('t Wuiver 2a, Oudorp) 10.00 en 16.30 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Oude Bareellei 64) 10.00 en 17.00 uur evang. A. van Setten.

■ EVANGELISATIEPOSTEN

Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur.

U bent hartelijk welkom in de inloop/bijbelshop 't Wuiver, Stationsweg 96a, Alkmaar (t.o. NS- en busstation). Openingstijden: dinsdag t/m vrijdag van 10.00-16.00 uur, zaterdag van 13.00-16.00 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur.

Van harte welkom in onze evangelisatiepost. Openingstijden: dinsdag t/m zaterdag van 10:00 uur tot 16:00 uur. U kunt bij ons ook terecht voor boeken en CD's. Door uw aankoop steunt u het evangelisatiewerk. Per mail bestellen kan ook: cvleenen@kliksafe.nl Bekijk ook eens onze site: www.bijsimondelooier.nl

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-l te Emmen; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Op vakantie in Friesland? Welkom in onze inloop, die geopend is op donderdag en vrijdag van 11.00 tot 16.00 uur en zaterdag van 11.00 tot 15.00 uur.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; kerkgebouw "De Bron", Oude Bareellei 64; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

U bent ook hartelijk welkom in het inloophuis, geopend van dinsdag t/m vrijdag van 13.00-16.00, donderdagavond van 18.00-21.30 uur en zaterdag van 10.30-13.00 uur.

Rotterdam:

Inloop- en Bijbelcentrum 'In de Gouwstraat', Gouwstraat 36-b, Rotterdam-Charlois.

Kom eens langs, u bent hartelijk welkom. De inloop is geopend van dinsdag tot en met zaterdag tussen 10.00 en 16.00 uur.

Tilburg:

Kerkruimte: Offenbachstraat 105 Tilburg. Zondagse samenkomsten om 10.00 en 18.30 u.

Het inloophuis: Het Kruispunt, is geopend op di en wo van 14.00-17.00 u. Do van 10.00-17.00 u. Vr van 10.00-15.00 u. U bent van harte welkom.

Den Haag:

Inloophuis 'Het Kompas':

Apeldoornsestraat 228, Den Haag.

Openingstijden: dinsdag 10.00 - 16.00 uur; woensdag 10.00 - 13.00 uur; donderdag t/m zaterdag 10.00 - 16.00 uur.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

Boek nu uw vak 2012 bij Vakantieoord Holsappel.

Mooie bungalows v.a.g.v. in landelijke omgeving met veel fiets- en wandel mogelijkheden. Met zwembad, skelters, speeltuin, in hoogseizoen recreatie.

Bel met 0548-512790 of kijk op www.vakantieoordholsappel.nl

Boeiende reizen naar de VS,

Canada, Rusland en Engeland, waaronder enkele themareizen. Met bezoek aan emigranten en kerkdiensten GG. Deskundige reisleiders zoals Dr. Fieret, Ds. G.J. Baan, Riekelt Pasterkamp e.a. Kijk voor meer info op WWW.SELECTTOURS.NL

Voor een fijne vakantie, of gewoon een paar dagen er tussen uit. In het bosrijke Rhenen aan de Ribeslaan 4. Ons pension is het gehele jaar geopend. Graag tot ziens in Rhenen. Pension mev. E. Knuivers, Tel.: 0317-614773 bgg 06-19856085 info@knuivers.com

Barneveldse Begrafenis Vereniging

voor een eervolle, eenvoudige verzorging van begrafenissen in Barneveld en omstreken

- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- laatste wilsbeschikking
- drukwerk
- opgave van lidmaatschap
- geen crematie

dhr. G. de Groot
(06) 50 21 72 55

Zr. J.H.D. Vermeulenstraat 5
3774 JW Kootwijkerbroek
(0342) 44 18 12

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van begrafenissen

met aandacht voor uw persoonlijke wensen.
In alle rust, vertrouwelijk en met bescheidenheid.

Wij verzorgen alléén begrafenissen door het gehele land en zijn dag en nacht persoonlijk bereikbaar.

• H. de Jongh • P.H. van der Leer • D.D.E. Meliëste.

Begrafenisonderneming de Jongh

Hardinxveld-Giessendam T (0184) 611 154
Waardeburch T (0418) 652 039
Werkendam T (0183) 701 017

www.begrafenisondernemingdejongh.nl

Huishoudelijke hulp

"Wat heerlijk dat mijn woning op orde is"

Huishoudelijke hulp door medewerkers met een reformatische identiteit, dat is **een vertrouwd idee**. Meer informatie? www.rstzorg.nl of bel 0342 - 42 23 24.

RST Zorgverleners biedt ook **kraamzorg** en **verpleging & verzorging**

PSYCHOLOGENPRAKTIJK BROUWER

BEHANDELING • BEGELEIDING
ONDERZOEK • ADVIES

Hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen

O.a.: ADHD • angst • burn-out • depressie • faalangst • fobie • gedragsproblemen • identiteitsproblemen • lichamelijke spanningsklachten • negatief zelfbeeld • onzekerheid • opvoedingsproblemen • paniek • piekeren • PDD-NOS • relatieproblemen • slaapproblemen • somberheid • spanning • stress • syndroom van Asperger.

RIDDERKERK
Verlengde Kerkweg 11

BARNEVELD
Wilhelminastraat 14

METEREN
(Geldermalsen)
Dorpsstraat 18

Informatie en aanmelding via:
Tel: 0180 - 42 69 55
E-mail: info@psychbrouwer.nl
Website: www.psychbrouwer.nl

Koeling in uw Kerk(gebouw)

Voor elk probleem? Bel AKTIE
Tel: 010-4517471

CO2 metingen

Advies en installatiebureau

Voor een vrijblijvende offerte
aktie@kliksafe.nl

Vanwege het vertrek van de vorige directeur naar een andere school zoeken wij een betrokken en inspirerende

Schoolleider

Bent u een leider, die vanuit de identiteit van onze Eben-Haëzerschool een ervaren en betrokken team van leerkrachten voortdurend weet te motiveren en stimuleren? Iemand die visie heeft op goed onderwijs en deze in een open sfeer weet over te brengen op de andere teamleden? Dan hebben wij een uitdagende baan voor u.

Wij verwachten dat u op het gebied van:

Identiteit

- ◇ zich innerlijk verbonden weet met de identiteit van onze school;
- ◇ lid bent van de Gereformeerde Gemeenten.

Onderwijs

- ◇ leerlingen als individuen ziet en hun persoonlijke ontwikkeling wilt bevorderen;
- ◇ op de hoogte bent van de onderwijsontwikkelingen van de laatste jaren.

Personeel

- ◇ bij wilt dragen aan de professionele en persoonlijke ontwikkelingen van personeelsleden;
- ◇ de professionele ontmoeting bevordert.

Persoonlijke kwaliteiten

- ◇ communicatief sterk bent en het directe contact zoekt;
- ◇ van leidinggeven houdt en dit verder wilt ontwikkelen.

Wij bieden u:

- ◇ een volledige betrekking, waarbij ruimte is voor een lesgevend deel;
- ◇ een luisterend oor indien u een open gesprek wilt over een parttime aanstelling;
- ◇ een salaris in overeenstemming met uw ervaring en de mogelijkheden van de school.

Interesse gewekt?

Kijk voor de uitgebreide advertentie en meer informatie op www.ehselspeet.nl. Mail uw sollicitatie met C.V. uiterlijk 17-02-2012 naar de secretaris L. van Wijngaarden, email: lvwijngaarden@kliksafe.nl. De sollicitatiegesprekken staan gepland op D.V. donderdag 28-02-2012. Geïnteresseerden kunnen een profielschets opvragen bij de directeur a.i. J. Boeve, tel. 06-52581207 of email: directie@ehselspeet.nl. Een assessment maakt deel uit van de procedure.

VAN STAVEREN
Begrafenisverzorging

Ook in de regio Leiderdorp, Lisse, Hoofddorp en Aalsmeer

**WIJ VERZORGEN
ALLEEN BEGRAFENISSEN**

Sumatrastraat 11, 2405 EM Alphen aan den Rijn
(0172) 233338

Te koop: Patiobungalow 4 kamers
Zeelt 117, Alblasterdam
Vraagprijs € 225.000,-
Tel. 06-24597040

Geen zin in nattigheid in de
vakantie? Kom naar de zon:
Kamperen in zw-Frankrijk
bij Ned. boer. Fam. Hoogendoorn.
T: 0033 553 893561.
E: wimenaddy@orange.fr.

**Komt u weer rust zoeken in
één van onze fantastische
bungalows in ELSPEET?**

www.dewildkancel-elspeet.nl
T 010 4519 141 M 06 4442 3215
www.teveluwe.nl
T 034 2421 407 M 06 4949 7826
www.tnisje-elspeet.nl
T 0113 382 474 M 06 5115 3897
www.taberna-elspeet.nl
T 078 6122 667 M 06 2827 2379
www.plexat-elspeet.nl
T 078 6195 498 M 06 5042 6385

Landhoeve Groot Schoneveld in Achterberg is een dagbestedingscentrum voor ouderen uit de reformatorische gezindte op een unieke locatie.

- **Ter verlichting van familie en mantelzorgers**
- **Voor wie een zorgopname zo lang mogelijk wil uitstellen**

D.V. februari hopen wij op te starten. Ook zoeken wij enthousiaste vrijwilligers en sponsors om dit initiatief mogelijk te maken voor onze ouderen in de brede regio. Maak gerust vrijblijvend een afspraak of vraag de brochure aan.

*Dagbesteding
In eigen sfeer*

Landhoeve Groot Schoneveld
Bovenweg 20
3911 SG Achterberg
Tel: 06-49 49 59 33
contact: Bert of Julia Hak
grootschoneveld@kliksafe.nl
www.grootschoneveld.info

Landhoeve Groot Schoneveld is een activiteit van De Betuwehof Zorg

TE HUUR: mooie 4 pers.stacaravan
op rustig bospark, mooie fiets-omgeving rond **Elspeet**.
Inl. tel. 0113573937 of via e-mail
dan stuur ik u de foto's en
gegevens toe. jadewitte@solcon.nl.

**Groot gezin in Barneveld
zoekt zo spoedig mogelijk een
huishoudelijke hulp** voor 2 dagen
per week. Telefoon: 06-55133621

Reformatorische Psychologenpraktijk Nederland

Identiteitsbewust, Persoonlijk, Vertrouwelijk, Doelgericht

Wij bieden identiteit bewuste **hulp** aan
kinderen, jongeren en volwassenen met o.a.:

- Relatieproblemen
- Opvoedingsvragen
- Gedragsproblemen
- Traumatische ervaring(en)
- Gezinsproblemen
- Persoonlijke problematiek (zoals Depressie, Angst, Identiteitsvragen)
- Arbeidsproblemen
- Autisme Spectrum Stoornis

Tevens bieden wij hulp bij PGB aanvragen en verlengen

Voor meer informatie of aanmelding:

078 - 69 32 808

Adres: Plantageweg 5, 2951 GN Alblasserdam
info@rpnderland.nl www.rpnderland.nl

Ruim 4 pers. **vakantiehuis te huur in Stroe**, rustige omgeving vlakbij heide en bos.

Mooie wandel- en fietsroutes, veel privacy, evt. fietsen te huur
Vanaf 50,-/n, hoogseizoen 350,-/wk
Voor inl. bel 06-21420647
of mail molshoop@solcon.nl

Epe te huur onze vak. woning tot 6 pers. rustige omgeving en veel fiets mogelijkheden dichtbij bos en heide en niet ver van het centrum, en van veel gemakken voorzien. Buiten het seizoen ook midweek of weekend mogelijk. Voor info of reservering 0578 629347

Te koop in Werkendam;
2 onder 1 kap woning van 2006.
30e jaren stijl, zes slaapkamers.
Hoogwaardige afwerking!
Vlak bij kerk, school, winkels en voorzieningen. Voor info:
www.hofstedemakelaardij.nl
of 0183-505124

Zoekt u **persoonlijke zorg** voor uw dementerende vader en/of moeder?
Neem contact op met fam. E. Top,
Zorghuys Vellerveste, Barneveld.
Tel. 06-43559161 of kijk op
www.vellerveste.nl

Voor het leveren en leggen van **na-
tuurstenen- en keramische vloeren**.
Alleen eerste klas kwaliteit en steeds
de **laagste prijs**. Tegelzettersbedrijf
J. Slingerland, 0184-611917.

Vakantie op de Veluwe?
www.rusteenweinig.nl

SCHOTLAND
Mooi vakantiehuis - 8 pers. + baby
Tel: 0044 1525 874429
Website: www.ansealladh.com

begrafenisverzorging

Wij verzorgen begrafenissen
(geen crematies) op de gehele Veluwe,
in Kampen e.o. en in Rijssen e.o.

Begrafenisverzorger

G. v.d. Berg | D. Markusse | B.F. Nijhof | B. Vos

Nunspeet, Elburg e.o.	T (0341) 253 813
Kampen e.o.	T (038) 3332 383
Rijssen e.o.	T (0548) 540 053
overige plaatsen en b.g.g.	T (0577) 401 689

Begrafenisverzorging Vos
Aardhuisweg 74, 3888 MG Uddel
T (0577) 401 689

Vertrouwd verzorgd

Begrafenisverzorging Kamsteeg

Waar u ook woont, wij zijn dag en nacht bereikbaar
Wij verzorgen alleen begrafenissen

0183 - 44 94 94

Hoofdgraaf 5 - 4281 NM Andel
www.begrafenisverzorgingkamsteeg.nl

Voor Werkendam: A.L. Bor, tel. 0183-512859

Een respect- en stijlvolle
uitvaart is onze zorg

Voor een zorgzame begeleiding

Barneveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster

Telefoon: 033 277 0555

Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel

Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

Dé inrichter voor Kantoor, Kerk en School

Uw partner in complete
kantoor- en projectinrichting

Showroom: Marconistraat 13 - 4461 HH Goes - T: 0113 57 29 07
E: info@piethoekman.nl - www.piethoekman.nl - www.hoekmanismeer.nl

De Saambinder Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur:

ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur:

ds. C. Neele
ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk
donderdag** vóór de week van
verschijning aangeleverd te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk
maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 0,95 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijk-
heid betreffende de inhoud van de advertenties
en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

PSYCHOSOCIALE ZORG
VERPLEGING
PERSOONLIJKE VERZORGING
PALLIATIEVE ZORG
MANTELZORGONDERSTEUNING
HULP BIJ HET HUISHOUDEN

Zorglijn: (010) 264 07 77
www.agathos-thuiszorg.nl

Agathos THUISZORG ZORG DIE BIJ U PAST.

begravenisverzorging

Den Hollander

Begravenissen in Den Haag, Westland, Gouda, Rotterdam, Vlaardingen en omstreken.
Wij verzorgen alleen begravenissen.

Dag en nacht bereikbaar.

P.N. den Hollander
T. den Hollander
Tel. 010 - 4600509
www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

Zorg...
Respect...
Aandacht...
Geen crematies...

Walcheren, Noord- en Zuid-Beveland

Begravenisverzorging

Poppe

Tel. 0118-616012 of 0113-342304

**"... nu werd langer weigeren
onverantwoordelijk".**

Zo schrijft ds. Kersten bij de start van De Saambinder
op 1 november 1919 in het eerste nummer.
Lees zijn hele artikel op www.digibron.nl.
Daar vindt u het complete digitale archief van De Saambinder.

Gratis, snel en volledig

www.digibron.nl

愛之神 STEUN

bijbelscholen in China

De huisgemeenten willen regionale Bijbelscholen met een internaat opzetten. Uw hulp is daarbij onmisbaar. Uw gift is welkom op 3473. 76. 029 t.n.v. Hudson Taylor/SBHC te Rhenen. Bel voor info en/of voorlichting: 06-200 13 173

WWW.HUDSONTAYLOR.NL

HUDSON TAYLOR

Stichting Bijbelse Hulpverlening China

Onderwijs | Lectuur | **Toerusting** | Diaconaat

**AMELAND- TERSCHELLING-
BAKKEVEEN (bij Drachten)
- OMMEN- HARDENBERG**
te huur chalets/stacaravans
alle comfort - huur niet duur!
0512-516096 vdsuisvakanties.nl

kina
begravenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

HARKES
Begravenissen

Persoonlijke zorg
voor uw begravenis

Telefoon (0172) 21 21 22
Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop
Wij verzorgen alleen begravenissen
Dag en nacht bereikbaar - overal te ontbieden

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ
Horssen bv

Corpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
www.van-horssen.com

Het juiste adres voor:
Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken
voor jong en oud, Voordeelboeken,
Tweedehands, CD's en bladmuziek.

In de knop gebroken

Reformatische vereniging voor ouders bij wie tijdens de
zwangerschap of kort na de geboorte kind(eren) zijn overleden

Website: www.indeknopgebroken.nl
E-mail: info@indeknopgebroken.nl
Telefoon: 06 - 49 49 94 99